

rofke, hvad der herom er blevet anført. Jeg skal søge saa kort som muligt at svare paa, hvad jeg finder at være Væsentligt i, hvad der er fremkommet, og jeg skal navnlig henvende mig til den ærede Krigsminister, som jo er den, der har ført Ordet paa Regjeringens Vegne. Han har erklæret os, at det hele Spørgsmaal berøer derpaa, at der i sin Tid er ydet, som han kaldte det, en „rundelig“ Erstatning til de paagjældende Grundeiere, at Staten derved har erhvervet sig en bestemt Ret, og han gif saa vidt, at han endog gjorde denne Ret til en Eiendom, idet han udtalte, at Staten besad to Ting, først sine egne Grunde, Fæstningsværkerne og det Territorium, Staten ellers eiede, og dernæst Servituten, og sagde da: Naar vi først vare komne dertil, at vi maatte bortffænde den ene af vore Eiendomme, nemlig Servituten, saa vilde vi maaskee hurtigt komme til ogsaa at bortffænde den anden Eiendom: vore Fæstningsværker og Grunde. Og efterat den ærede Minister havde stillet Sagen saaledes, sagde han: Vi kunne ikke betragte det som et blot og bart Retsspørgsmaal. Jeg beder om Forlæbelse; jo mere man fordyber sig i Sagen, desto mere maa man finde, at der er Tale om et Retsspørgsmaal. Jeg skal strax indrømme, at Staten i sin Tid har været meget samvittighedsfuld og nøiagtig med Hensyn til Spørgsmaal af den Art; men desto mere er man nødsaget til nu at erkjende, at ogsaa ved denne Leilighed er det et Retsspørgsmaal, hvorpaa det kommer an. Den ærede Minister sagde, at han var vis paa, at der havde fundet Undersøgelser Sted, at der havde været Undersøgelser nok, og at det nu var paa Tide at komme til Handling. Ja, ganske vist, Undersøgelser og Betænkninger kunne vi have haft nok af, og Handlinger kunne vi i høi Grad trænge til, men den ærede Krigsminister tager højlig fejl, naar han troer at kunne faae det saa let til at glide ved at sige: Handlinger, Handlinger er det, vi skulle have, Undersøgelser have vi haft nok af; thi her tales om en positiv og bestemt Eiendomsret, og det er derved ingenlunde nok at afvise Undersøgelser og sige, at de ikke behøves; tværtimod, de behøves i høi Grad. — Den Art af Argumenter, at Staten putter Penge i Følls Kommer,

og derfor nok maa kunne tage Halvdelen igjen, har dog virkelig Intet at bethyde. Naar en Mand vinder 50,000 Rd. i Lotteriet, skal det altsaa ogsaa her kunne siges, at det var Staten, der puttede disse Penge i Vedkommendes Kommer; men hvis saa Staten i Kraft deraf vilde tage en mindre eller en større Halvdeel, saa skalde vi dog see, hvorvidt dette maatte findes at være rigtigt. Her er Tale om en virkelig Lotterigevinst, der er falden i Hænderne paa disse Grundeiere; de have spillet et Par hundrede Aar og ikke faaet Andet end Nitter; nu kommer der paa eengang valende ned denne Lotterigevinst ved denne Transaction, som Staten gjør, ikke i deres, men i sin egen Interesse, og saa er det, fordi Gevinsten er saa stor, at man siger: Nu ville vi have Ret til den mindre Halvdeel. Nei, slige Argumenter kunne ikke gaae. Der foreligger et aldeles bestemt og tydeligt Retsspørgsmaal, der maa ordnes og afgjøres paa den eneste Maade, paa hvilken Retsspørgsmaal kunne komme til Afgjørelse, og derfor har jeg, efter min Mening, i mit sidste Foredrag stærkt pointeret, at det i alt Fald er det Mindste, der bør gjøres, at man sikrer de paagjældende Ciere Afgang til ved Domstolene at faae det Spørgsmaal afgjort, om Staten er berettiget eller ikke berettiget til at gjøre den Indskrænkings Ophævelse, her er Tale om, afhængig af, at der ydes Erstatning til Staten. Fra det ærede Medlem fra Bornholm (Fallefen) er der fremkommet nogle Bemærkninger, hvorom jeg kunde ønske at sige noget Mere, men, da jeg seer, at han ikke er paa sin Plads, skal jeg indskrænke mig til nogle meget korte Mobbemærkninger. Han fremførte navnlig, at, om end Staten nu nedlagde Fæstningsværkerne omkring Kjøbenhavn og altsaa tog den Indskrænkning bort, der hviler paa de paagjældende Eiendomme, havde man dog ingen Visshed for, om der ikke for Staten kunde opstaae Nødvendighed til imorgen eller iovermorgen at foretage nye Befæstningsanlæg, og at den da for disse nye Anlægs Skyld maatte paalægge den samme Servitut, som hidtil har bestaaet. Der som Spørgsmaalet nu kun var dette, at Staten ikke længer vilde bruge Voldene som Led af Statens Forsvarsvæsen, men drage Omsorg for dette paa anden Maade, ja, saa kunde man til